

ЕРИХ КЕСТНЕР

ПРИКАЗКА ЗА РАЗУМА

Превод от немски: Венцеслав Константинов, 2016

chitanka.info

Имало едно време един симпатичен възрастен господин, сполетян от нещастieto от време на време да измисля някои умни неща. Това ще рече — неговата привичка се превръщала в нещастие поради факта че онова, което измислял, не запазвал за себе си, а обичал да го съобщава на специалистите по тези въпроси. И понеже бил богат и въпреки странните му хрумвания бил на почит, те трябвало, макар и с недоволство, да го изслушват внимателно. А навярно няма нищо по-мъчително за един специалист от това да изслушва с усмивка разни разумни предложения. Тъй като разумът — това всеки знае — опростява трудностите дотам, че те се явяват пред специалистите в един не съвсем желан и затова нетърпим вид. Те с право схващат разума като непозволена намеса в техните трудно придобити и с мъка защитавани права. Защото какво ще вършат бедничките, пита се човек, ако вместо тях управлява разумът? Отговор няма.

Един ден съобщили за симпатичния възрастен господин на едно заседание, на което се били събрали най-важните държавници на земята, за да отстранят — както гласял официалният бюлетин — раздорите и бедствията по света. „Всемогъщи боже! — помислили си те. — Кой знае какво пак е намислил да прави с нас и с глупавия си разум!“ После наредили да го въведат. Той влязъл, поклонил се малко старомодно и седнал. След това се усмихнал. И те се усмихнали. Тогава той взел думата.

— Господа държавни глави и владетели — казал, — имам основание да вярвам, че съм достигнал до една твърде полезна мисъл, изпитана по отношение на нейната практическа приложимост, която бих искал да споделя във вашите кръгове. Моля да ме изслушате. Това уважение дължите не на мене, дължите го на разума!

Те заклатили своите държавнически глави, усмихвайки се мъчително, а той продължил:

— Вие сте се наели да осигурите на своите народи мир и спокойствие и разумно погледнато, това трябва преди всичко да означава, независимо от различните ви икономически схващания, че сте загрижени за благосъстоянието на всички народи по земята. Или може би се лъжа по този въпрос?

— Пази боже! — извикали те. — В никакъв случай! Какво си мислите, симпатични господине?!

— Колко хубаво е това! — казал той. — Тогава вашият проблем може да се счита за разрешен. Аз ви поздравявам, поздравявам и вашите народи! Сега се приберете по страните си и в рамките на вашите конституции отделете според силите си от държавния бюджет една сума, която дадох да изчислят съвсем точно и която ще съобща накрая. С помощта на тази сума ще се направи следното: всяко семейство във вашите страни ще получи като подарък по една малка красива вила с по шест стаи, градинка и гараж, както и по един автомобил. И тъй като след всичко това събраната сума все още няма да е изразходвана, ще можете — това също е изчислено — да построите във всяко населено място на земята, наброяващо повече от пет хиляди жители, по едно училище и една модерна болница. Просто ви завиждам за успеха, който ще имате! Защото, макар и да не вярвам, че материалните ценности са най-висшето благо на земята, аз съм достатъчно разумен, за да ми бъде ясно, че мирът между народите зависи преди всичко от външното благополучие на хората. И когато казах, че ви завиждам, аз просто излъгах! Аз съм щастлив заради вас!

Симпатичният възрастен господин бръкнал във вътрешния си джоб и запалил къса пура.

По лицата на присъстващите се виждали криви усмивки. Накрая най-главният от държавните глави се размърдал и попитал с дрезгав глас:

— И колко голяма е предвидената за вашата цел сума?

— За моята цел? — попитал на свой ред симпатичният възрастен господин и в тона му се долавяло леко недоумение.

— Добре де, говорете! — извикал раздражено вторият по важност държавен глава. — Колко пари ще са нужни за тази малка шега?

— Един билион долара — отвърнал симпатичният възрастен господин спокойно. — Един милиард има хиляда милиона, а един билион — хиляда милиарда. Става дума за една единица с дванайсет нули. — И отново запушил своята къса пура.

— Вие, изглежда, съвсем сте се побъркали! — извикал някой. Също държавен глава.

Симпатичният възрастен господин тъкмо сядал на мястото си и погледнал с учудване към извикалия.

— Как дойдохте до това заключение? — попитал го той. — Естествено, това са твърде много пари. Но последната война според данни на статистиката е струвала точно толкова!

Тогава държавните глави и владетели избухнали в неудържим смях. Едва не заревали. Удряли се силно един друг по бедрата, скачали на местата си, триели сълзите си от очите.

Симпатичният възрастен господин поглеждал безпомощно ту към един, ту към друг.

— Не мога да разбера напълно защо се развеселихте — казал той. — Няма ли да бъдете така добри да ми обясните какво ви разсмива чак толкова? Ако една продължителна война е струвала един билион долара, защо да няма същата цена и един продължителен мир? За бога, какво смешно има в това?

При тези думи всички се разсмели още по-силно. Това бил направо адски смях! Един от тях вече едва издържал на стола си, скочил, като държал своя тресящ се корем, и с последни сили извикал:

— Чуйте, стари глупако! Една война... една война е нещо съвсем друго!

Държавните глави, симпатичният възрастен господин и техният весел разговор са напълно измислени. Затова пък сведенията, че войната е струвала един билион долара и какво е можело да се направи с тази сума, както уверява една цитирана във „Франкфуртер Нойе Пресе“ американска статистика, са верни.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.